

2009-08-25

Virginija Pokvytienė Aleksandravo VIPT Plungės r. kuratorė

Dovana žemaičiams iš Sūduvos krašto

Liepos mėnesį Aleksandrave lankėsi kraštiečių kraštotyrininkas Anicetas Stonkus su žmona dailininke Ona Milda Stonkuvienė. Atvykimo tikslas buvo susitikti su Maliausių giminės palikuonimis, kuriems priklauso ir pats A. Stonkus. (Liepos 25d. vyko šios giminės susitikimas.)

„Ateivis, kiek metų begyventų Žemaitijoje, žemaičiu netaps. Juo reikia užgimti. Žemaitis, atitrūkęs nuo savo gimtųjų vietų, kaip medis su pažeistomis šaknimis. Laikas nuo laiko jis turi sugrįžti, pavaikščioti tomis vietomis, kur vaikystės pėdos pirmą kartą pajuto gimtosios žemės jėgą, pabraidžioti vaikystės vandenyje, atsigaiivinti jaunystės laukų, lankų, miškų kvapais ir vėjais.“ Taip mąsto žemaitis iš Marijampolės Anicetas Stonkus, didžiąją gyvenimo dalį pragyvenęs Suvalkijos „tremtyje“.

Anicetas Stonkus gimė ir užaugo Plungės rajone, Pakutuvėnų kaime, labai gražioje vietoje ant Minijos kranto, stambių ūkininkų šeimoje. Jį mokė Smetonos laikų pedagogai įskiepijo meilę gimtinei, krašto istorijai. Dėl to dabar, būdamas garbaus amžiaus, yra plačios erudicijos žmogus. A. Stonkus nepaprastai daug įdėjo darbo ir pastangų renkant kraštotyrinę medžiagą apie Plungės kraštą, Godingą, gimtuosius Pakutuvėnus, Aleksandravą ir kitus aplinkinius kaimus. Keletą metų Vilniaus centriniam archyve iš metrikų knygų rinko duomenis apie gimtojo krašto gyventojus nuo 1795 iki 1915 metų. Jo iniciatyva, padedant vietinei entuziastei mokytojai Veronikai Simutienai, Aleksandrave buvo įkurtas krašto muziejus žemaitišku pavadinimu „Mėjga“, kad būtų kur eksponuoti surinktą ir vis dar renkamą kraštotyrinę medžiagą apie čia gyvenusius žmones, jų papročius, buitį.

Iš savo tėvelių paveldėjęs žemaitiškai tiesmuką humoro jausmą, turedamas aukštąjį išsilavinimą, Anicetas Stonkus sukūrė pluoštą eilėraščių, daugiausiai žemaitiška tarme, parašė eiluoatą kroniką „Kaimas prie Minijos“, prisiminimų ciklą „Aukso žiedai“, „Mes buvome pirmieji“, „Kelionė per pasaulį“ ir kitus. Jo kūrybinių susikauptė tiek, kad pilnai pakaktų knygai išleisti.

Aleksandravo bibliotekoje eksponuojami A. Stonkaus kūrybos ir kraštotyros darbai. O jo žmona dailininke Ona Milda Stonkuvienė – Montvilaitė, vyro paprašyta, viešnagėn atvyko vežina aštuoniais savo nutapytais paveikslais, kuriuos padovanojo Aleksandravo bendruomenei, ir kurie šiuo metu papuošė biblioteką. Ponia Milda savo pomėgiais labai panaši į vyrą. Susitikimo su bibliotekos lankytojais metu pristatė 2009 metais išleistą istorinių tyrinėjimų knygą „Montvilai. Gentys nuo seniausių laikų iki XX a. pradžios“. Knygą bibliotekai autorė padovanojo su tokiu užrašu tituliniam lape: „Dovana žemaičiams iš Sūduvos krašto“.

{vertinkite pateiktą informaciją:

Blogai Gerai

1 2 3 4 5

Komentariai(2)